

INDHOLDSPLAN HALD EGE EFTERSKOLE SKOLEÅRET 2024-25

Jf. § 21 følger her skolens indholdsplan med beskrivelse af, hvorledes skolen opfylder lovens hovedsigte gennem undervisning og samvær. Ydermere vil der være målbeskrivelser af såvel samvær som undervisning samt en beskrivelse af, hvorledes vi agter at lede (og rent faktisk lede med vores måde at drive efterskole og undervisning på) frem mod de af os selv fastsatte mål.

Der er således tale om en uddybning af værdigrundlaget og det nærmere formål. Indholdsplanen vil ligeledes være tilgængelig via skolens hjemmeside.

På hjemmesiden findes ligeledes årsplan med angivelser af de nævnte aktiviteter/anderledes uger året igennem samt skema for undervisning i de almindelige uger.

INDHOLD:

Formål – hvad og hvorfor?

Side

Værdigrundlaget - om solidaritet, demokrati & medansvar, humanisme og almen dannelse	3
Hovedsigtet - om livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse	3
Skolen som arbejdsplads	4
Talentudvikling	4
Pædagogisk linje	4
Hvad vi er sat i verden for	4
Vores dannelsesprojekt	5

Praksis – hvordan?

Undervisningen	6
Linjefagene: Forfatter, dans, svømning fodbold, håndbold, MTB og Next Level	6
Obligatoriske boglige fag for 9. og 10. klasse – om 9. & 10. klasse	10
Prøvefrie 10. klasser: Højskole 10. samt Sports 10.	10
Samlinger og dannelses timer	12
Humanitært Iværksætteri	12
Valgfag i 10. klasse	13
Obligatoriske aktiviteter	13
Skolevejledning	13
Undervisning udover det almindelige skema:	13
Introuge, bliveweekender, performance-uge, brobygning, OSO-opgave, linjefagsdage, prøveperioden og afslutningsuge	
Udlandstur – Dannelsesrejse til Afrika	14

Samværet

Dagens start, middagsmaden, aftenerne & tilsyn, stille-/lektietimen, sengetid rengøring, køkken, weekends og fester	15
---	----

En afsluttende kommentar

17

Formålet – hvad og hvorfor?

Værdigrundlaget

Et efterskoleophold er først og fremmest et dannelsesprojekt. Vi vil eleverne noget på Hald Ege. Derfor er værdierne meget vigtige. Her kan du se vores værdigrundlag, som vi forsøger at holde levende og i bevægelse i alt, hvad vi gør og i skolens kultur, ånd og tone.

Vi tror, at dannelse opstår, når vi sammen fordyber os i både boglige, kropslige samt musisk-kreative aktiviteter og mærker deres ligestilling og sammenhæng.

Verden bliver større og livet rigere, når vi gribes af det, vi først fandt uforståeligt og fremmed. Vi tror derfor også på, at dannelse først finder sted, når vi undrende præsenteres for det, der er anderledes. Forståelse fordrer forundring.

Vi forudsætter, at mennesket grundlæggende er frit, og samtidig at det kun kan blive sig selv gennem engagement i forpligtende fællesskaber, hvor eleverne oplever:

- Ligeværdige fællesskaber med mangfoldigheden som en styrke. Alle er lige men ikke ens.
- Meningsfuldheden i troen på det gode i mennesket og værdien af det, hver elev kommer med.
- Den gensidige betydning samt vigtigheden af, at alle har det godt.

Gennem denne ansvarlighed i fællesskaber oplives børnene og de unge, og bevidstheden om eget værd udvikles. Herved skabes lysten til at engagere sig aktivt i såvel nære relationer som det demokratiske samfund.

Hovedsigtet - hvad vil vi?

Skolens værdigrundlag er meget udførligt beskrevet. Hertil skal der dog alligevel knyttes nogle kommentarer.

Hovedsigtet med hele skoleformen er nu ændret til livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse. Som det fremgår af ovennævnte værdigrundlag, har vi ikke i udarbejdelsen af dette skelnet mellem de 3 dannelsesperspektiver i skoleformens hovedsigte, men her er, hvad der tænkes ind i de 3 begreber:

Livsoplysning

er aspekter ved livet, som rummer universelle og almenmenneskelige problemstillinger. Livsoplysning har med selve det at være menneske at gøre (Korsgaard).

På HEE vil vi danne eleverne til livsduelige mennesker, der er i stand til at finde frem til et holdbart livsgrundlag: "Eleverne skal have selvtillid forstået som en fuldstændig tro på, at livet er værd at binde an med og en tillid til at turde vælge i livet. De skal udvikle holdninger og lære at tage vare på sig selv og andre. Et rigt liv handler ikke bare om penge men i lige så høj grad om livsmod, livsindhold, samvær, forbundethed med andre og om menneskelige kvaliteter".

Folkelig oplysning

omhandler, hvor livsoplysningen her med det enkelte menneske at gøre, det, hvert enkelt menneske har sammen – altså lidt forenklet sagt: Det borgerlige liv, folket og fællesskaberne. Det bygger på fortælling, historie og kultur.

På HEE vil vi lære eleverne, at det netop er sammen med andre, man rykker og virkelig bliver klogere på sig selv og livet. Man skal lære at have øje for, om alle har det godt og drage omsorg der for. I værdigrundlaget hedder det bla.: "Det er vigtigt, at alle er lige men ikke ens, og at vi netop ved at behandle folk forskelligt, behandler dem ens. Vi vil gerne have forskellige typer elever, som der skal stilles forskellige krav til, således at alle udfordres, men også at alle får mulighed for at honorere kravene. **Forskellighed og mangfoldighed** er her vigtige ord. Endvidere skal eleverne lære at have blik for, om andre har det godt eller har brug for støtte og hjælp. Vi skal tænke på andre end os selv – både globalt men også i det helt nære sociale liv på efterskolen - f.eks. ved værelsesflytninger. Solidaritet vises også i skolens ånd og tone.

Demokratisk dannelse

omhandler processer, der fastholder og udvikler demokrati bredt forstået.

På HEE vil vi motivere eleverne til et aktivt medborger-skab ved at fordre aktiv deltagelse i demokratiske processer på skolen. Eleverne skal udvikle: **"Politisk bevidsthed**, da det er vigtigt at have politiske holdninger/tanker om det samfund og det fælles liv, vi er en del af. Eleverne skal udvikle et aktivt medborger-skab".

Endvidere hedder det: "Eleverne skal ikke blot høre om demokrati og demokratiets historie. **Demokrati skal leves** hver dag på vores skole, ved at eleverne praktiserer det og oplever det.

Derfor er arbejdet i elevrådet – og dets samspil med fællesmødet/kontaktgrupper og skolens ledelse mm.-vigtige processer. Eleverne skal opleve **reel indflydelse** på skolens hverdag, således at der udvikles en grundlæggende tro på og en stor lyst til, at ting, hvis man ønsker det, kan forandres. Arbejdet i kontaktgrupperne, i den daglige undervisning, i aftenaktiviteter mm. skal lære de unge væsentlige træk ved demokratiets etiske og praktiske spilleregler. De unge skal her opleve, at demokrati er samtale, argumenters saglighed og det at lytte.

Eleverne skal have medbestemmelse i en lang række situationer, da det er måden, hvorpå man udvikler ansvar over for egen læring og over for efterskoleopholdet. Samværs- og arbejdsformer, som styrker den gradvise **udvikling af ansvarlighed** i og uden for undervisningssituationer prioriteres højt. Samværet skal her opleves som et **forpligtende samvær**. Eleverne skal have medindflydelse og medansvar – nogle gange medbestemmelse - over de for dem nødvendige og væsentlige områder men under respekt for love/ bekendtgørelser/aftaler mm. Demokrati er også at vide, hvornår man ikke har det".

Skolen som arbejdsplads

Vores måde at drive skole på skal afspejle de samme værdinormer, som vores arbejde med eleverne bygger på, således at værdigrundlaget også praktiseres i medarbejdergruppen.

Som voksne skal vi selvfølgelig være professionelle og personlige rollemodeller for eleverne dannelsesprojekt, så de har noget at forholde sig til og "spille bold med".

Eleverne er jo netop på en efterskole også i praktik som voksne for at lære at leve et godt liv. På den måde er vi i næsten alle af hverdagens facetter **undervisere i skolens værdigrundlag**. De unge skal i os møde livsmod – glæde og humor kombineret med et stort engagement og faglig dygtighed.

Talentudvikling

Vi har i de senere år brugt ordet talentudvikling om det, vi går og laver. Og her er, hvad vi mener med det:

Det er en væsentlig del af dit efterskoleophold, at vi skal hjælpe hinanden med at udvikle os og det, vi kan: At få det bedste frem i hinanden. Alle har et talent; alle er et. Og sammen skal vi udvikle det.

Det er sammen med andre, at man vokser, bliver bedre til noget og finder ud, hvem man er. Og også hvad man er god til, hvad enten det nu er matematik, klippe film, danse moderne, finde på, lave hopskud, hjælpe andre eller tackle igennem.

Men at udvikle det vi brænder for, sker kun i gode og trygge fællesskaber, hvor vi skal være meget bevidste om, at

"den enkelte aldrig har med et andet menneske at gøre uden at han holder noget af dets liv i sin hånd. Det kan være meget lidt, en forbigående stemning, en oplagthed, man får til at visne, eller som man vækker, en lede man uddyber eller hæver. Men det kan også være forfærdende meget, så det simpelthen står til den enkelte, om den andens liv lykkes eller ej" – (K.E. Løgstrup, Den etiske fordring, Gyldendal 1956).

Det er præcist med klangbund i dette store ansvar, vi hver især har for hinanden på en efterskole, at vi ønsker at skabe et kærligt, tillidsfuldt og forpligtende fællesskab, så projektet lykkes: Sammen at få det bedste frem i hinanden, udvikle og danne hinanden og blive trukket hen til steder, vi ikke kan komme på egen hånd.

Pædagogisk linje

Som en konsekvens af værdigrundlagets formuleringer bygger skolens pædagogiske linje på **samtalen** som et middel til at støtte eleverne i deres læringsproces fra barn til voksen.

I denne proces møder vi konstant eleverne i øjenhøjde; vi vil meget gerne være sparringspartner/rollemodel for deres personlige dannelsesprojekt, så de har noget og nogle at spille bold op ad.

De skal i det daglige – både når vi underviser, har tilsyn eller i det hele taget er på skolen - møde os som voksne med personligt engagement, højt humør og faglig dygtighed. Vi ser os selv som undervisere i skolens værdigrundlag.

Vi tilstræber at have **inkluderende regler/rammer**, der bygger på tryghed og accept af forskellighed. Det betyder ikke, at alle skal gennemføre efterskoleopholdet (f.eks. er spiritus, hash og stoffer øjeblikkelig bortvisningsgrund), men det betyder, at alle skal have mulighed for det.

Derfor bygger skolens pædagogiske linje på **ansvarlig-gørelse**. Skønt sætningen "Frihed under ansvar" er befængt med klicheens støv, er det for os at se, dette ansvar, der er det altafgørende i elevernes dannelsesprojekt.

Skolens ånd og tone er således ikke båret af afret-telse og disciplinering men af samtale, tryghed og ansvarliggørelse.

Hvad vi er sat i verden for

Vi vil hinanden noget!

I fællesskaber tør vi gøre os umage, gør mere end vi behøver og er os vores egen betydning for andre bevidst - særligt med henblik på at få det bedste frem i hinanden.

Varsomt skaber vi livsduelige børn og unge, der er nysgerrige og åbne over for det umiddelbart fremmede og udvikler deres lyst til at engagere sig aktivt i det fælles og vælge til og fra i sand frihed men altid med en dybfølt tro på, at det her liv er værd at turde binde an med.

Vores dannelsesprojekt

Vi har på Hald Ege ikke bare sat os følgende 8 mål for elevernes dannelse men besluttet, at vi i undervisning og samvær vil styre efter dem!

Konstant have os dem for øje. Kendes på dem og efterfølgende evaluere skoleåret, elevernes udbytte og vores egen formåen i lige netop disse mål.

Eleverne skal i løbet af et efterskoleår

- Opleve, at man i livet, skønt vi er ubetinget frie, er helt **afhængige** af andre. Og at andre er **afhængige** af en. Og at det først og fremmest er godt.
- **Være sig sin betydning for andre bevidst** og lade det være bestemmende for, hvordan man reagerer i forskellige situationer. Den etiske fordring...

- Opleve, at det er sært livgivende **at gøre noget for andre** – for de andre, naturligvis men også for en selv. Og at jo mere man investerer, desto mere får man. Og at næstekærlighed godt kan defineres som det at give mere, end man behøver.
- Få lyst til at **engagere sig i og tage ansvaret for fællesskabet** – både det lille på efterskolen men også det store – samfundet. Og erfare, at verden er langt større end en selv her og nu. Og at det vil man gerne aktivt være en del af.
- Opnå **social gennemslagskraft** – at sætte sig tydelig igennem overfor andre – ikke altid og hele tiden, men når man selv synes, at det skal man.
- Lære altid at møde andre med åbenhed og en viden om, at **det har værdi, hvad hver enkel kommer med**. Og også vide, at det naturligvis også gælder i forhold til det, man skal komme og bidrager med.
- Erfare, at **alt fremmed, alt det, man ikke kender til, rummer en mulighed**: For at blive grebet, klogere og få sit liv gjort større og rigere. Og at den erfaring kun kræver en ting: Åbenhed forstået som lysten til at blive forstyrret, skubbet til.
- Mærke – også på egen krop og i hovedet – at det skal kunne betale sig at gøre sig **umage**. Og at det er **godt at vide noget** – sætte sig ind i ting. Bestandig blive klogere. Jo mere man ved.....

Praksis – hvordan?

Undervisningen

er, skønt en efterskole er en kostskole - og derfor indeholder meget andet - **HEE's kerneydelse**. Eleverne har i ca. 30 af skolens 42 uger min. 29 lektioner om ugen – bygget op omkring **morgensamlinger, standertimer, boglige timer, dannelses timer, humanitært iværksætteri og linjefag**.

I vores værdigrundlag hedder det, at vores hverdag er baseret på arbejderbevægelsens tanker om sammenhæng og ligestilling mellem skolens boglige, praktiske og musisk/kreative aktiviteter.

Her følger nu en beskrivelse af skolens fag:

Linjefagene

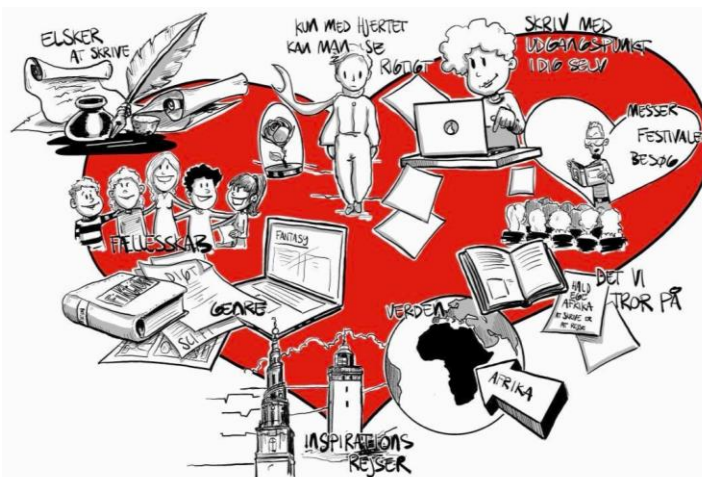
- generelt og hver for sig

De 5 linjefag: **Dans, Film, Fodbold, Håndbold, Mountainbike, Svømning og XTerra** er de fag, vi ønsker, vores elever skal vælge skolen på. Hver elev vælger 1 linjefag for hele året. De indgår i skemaet med 8 lektioner om ugen – herudover har de i løbet af skoleåret 9 hele undervisningsdage.

Visionen for hver gren er, at eleverne skal

- **dygtiggøre sig** indenfor linjens emner;
- opnå kompetencer i faget, der gør eleven i stand til at vælge i hvor stor grad, faget skal have indflydelse på valg af fremtidig job/uddannelse/hobby;
- **se muligheder/perspektiver** for faget som eleven ikke var bekendt med ved kursusstart – f.eks. i form af brobygningsforløb;
- selv **sætte sig mål**, der evalueres løbende;
- stifte bekendtskab med "hjørner" af faget;
- have fortsat lyst til faget og til at lære mere;
- **udvikle sig** individuelt/ finde sit individuelle udtryk;
- **blive klogere** på faget; samt
- **bevare engagementet** – fortsat synes, det er sjovt.

Her følger så beskrivelser af de enkelte grene henvendt direkte til interesserede elever ...

Forfatter

Er for dig, der elsker at skrive og læse og vil være en del af et levende skrivefællesskab på en efterskole.

Forfatterlinjen er uden grænser.

Vi skal prøve at skrive indenfor stort set alle genre:

Fiktion – episke og lyriske tekster – digte, tekster til musik, Rap, Spoken Word, Poetry Slam, Graphic Novels, Fantasy, Sci-Fi, drama mm. Men også non-fiktion i form af journalistik og artikler, hvis du har lyst til det!

Du skriver i et fællesskab, leger med forskellige udtryk og finder din egen stemme. Du får tid til at fordybe dig i at skrive.

- Sammen skal vi:
- På masser af inspirationsture – både ud i naturen og ind i byerne.
- Skrive med verden i centrum: Vi skal have et helt særligt skriveforløb i forbindelse med vores Afrika-tur til Ghana eller Uganda, der således forlænges med nogle dage. Hvad vi ser og oplever i Afrika skal udtrykkes med ord i forskellige genrer og samles i en bog, der hedder: Hald Ege-tekster fra Afrika. At skrive er at rejse. Litteraturen kan gøre en forskel i verden. Det tror vi på.
- På skrive-retreat 3 dage et sted i Norden.

- Have hyppigt besøg af unge forfattere, illustratører og udvøvende kunstnere, der hver på deres felt kan undervise og inspirere og gøre dig klogere på genren. Du vil også møde forfattere fra andre verdensdele, få pennevenner – andre

”Kun med hjertet kan man se rigtigt - det væsentlige er usynligt for øjet”

Antoine de Saint-Exupéry, 'Den lille prins'

Du skal både skrive med udgangspunkt i dig selv – f.eks. omkring temaer som identitet, ungdom, kærlighed, venskab – og med udgangspunkt i verden: Klimabevidsthed, kulturmøder, FN's Verdensmål osv. Men med netop din stemme.

Der findes ingen rigtig måde at skrive på.

Forfatterlinjen er en skrivelinje, og den ligner slet ikke Folkeskolens danskundervisning

Til sidst i skoleåret fordyber du dig i dit helt eget skriveprojekt, hvor du selv vælger den form, du vil udtrykke dig i. Det bliver dit endelige produkt.

Det kan være en digtsamling, novellesamling, roman, sang- eller Rap-tekster, Graphic Novels eller noget helt, helt andet.

Vi udgiver hvert år en antologi – en samling af vores tekster i en bog, hvor alt er muligt og som bliver vores bud på, hvad litteratur er lige nu. Og som bliver din første udgivelse.

Målet med linjen er, at du fordyber dig i forfatterdrømmen, skriver igennem og finder din egen stemme i inspirerende samvær med andre og i mødet med andre tekster.

Du skal fordybe dig i det, der siger dig noget.

Underviserne er – udover gæstelærere:

- Forfatter Gerd Laugesen - modtager af Dan Turéll-medaljen 2022.
- Forfatter: Eva Munk. Tjek hende ud her: www.evamunk.com

Dans

Dans er sjovt, og dans er for alle!

På Hald Ege Efterskoles danselinje hjælper vi dig med at finde dit potentiale som danser, og hvordan du udnytter det optimalt.

Stilarter

Du kommer til at arbejde med dans som en udtryksform igennem en masse forskellige stilarter som: Hip hop, Street, Funk, Moderne Dans, Jazz, Contemporary, Afro dance m.m.

Du vil lære en masse om teknik og historie indenfor de forskellige stilarter, og du vil lære en masse om at performe igennem dans.

Danseforestilling

2 gange i løbet af skoleåret vil der komme professionelle dansere og lave workshops med jer.

Du kommer til at deltage i danseshows lige fra opvisninger sammen med Danceproject til konkurrencer, hvor vi dystet mod andre efterskoler.

Vi kommer også på en dansetur til København, hvor vi skal besøge dansestudier - du vil opleve det professionelle dansemiljø, deltage i workshops, stifte bekendtskab med uddannelsen og livet som danser.

Vi vil til sidst slutte året af med et brag af en danseforestilling – vores egen.

Undervisere

- Daniela Cilea
- Cassidy Gempler

Fodbold

Elsker du at spille fodbold? Så prøv en af vores fodboldlinjer!

Fodbold på Hald Ege Efterskole er for både drenge og piger i samarbejde med Viborg FF Prof. og Viborg Q. Undervisningen tilrettelægges og varetages af trænere fra de professionelle fodboldklubber, erfarne og dygtige trænere med mange års erfaring fra både elite- og breddefodbolden samt gæsteundervisere fra spillertrupperne.

Træningen foregår på allerhøjeste niveau i 8 timer om ugen plus klubtræning for alle dem, der ønsker at spille i klub.

Elevernes niveau på fodboldlinjen varierer meget fra landsholdspillere til nogle, der bare er vilde med at spille fodbold.

Men det er en klar forudsætning for at være elev på fodboldlinjen, at du har lyst til at udvikle dig taktisk og teknisk samt fysisk og psykisk og i det hele taget blive bedre til at spille fodbold.

Drengefodbold

Flere af dem er også ansat som elitetrænere på Viborg FFs ungdomshold, og Predrag er talentansvarlig i Viborg FF.

Fodboldundervisningen foregår på skolens egen kunstgræsbane samt VFF's træningsanlæg.

Har du derudover lyst til at spille i klub, skaber vi gerne kontakten, betales der kontingent som normalt, og vi sørger for, at klubtræning og -kampe kan kombineres med et almindeligt efterskoleophold – både med hensyn til samvær og undervisning.

De mest talentfulde af vores fodboldspillere vil blive tilbudt at spille i FK Viborg, som er en del af Viborg FFs talentudviklingsprogram.

Trænerteam

Christian Sivebæk
Erik Rasmussen
Kenneth Kristiansen
Morten Emil Christensen
Ulrik Nørtoft Thomsen

Predrag Bojanic
Razak Pimpong
Sune Pallesgaard
Søren Jeppesen

Pigefodbold

Et lignende samarbejde har vi med Viborg Q. Her tilrettelægges og varetages undervisningen af trænere fra eliteafdelingen i Viborg Q med 8 timer om ugen plus klubtræning, hvis man ønsker dette.

Også her er forudsætningen for at blive optaget, Det er vigtigt, at du lyst til at udvikle dig taktisk/teknisk samt fysisk/psykisk og i det hele taget ønsker at blive en bedre fodboldspiller. Ikke alle er lige gode, men alle kan blive bedre.

Vi prioriterer ud over et ambitiøst niveau også sammenhold og fællesskab på linjen. På skolen har vi desuden vores egen kunststofbane som altid står til rådighed, hvis man ønsker at selvtræne efter endt undervisning.

Trænerteam

Line Ø. Larsen

Mike Dodd

Skolen er ydermere DBU-certificeret, hvilket betyder, at vi sørger for, at du sagtens kan kombinere fodbold på det allerhøjeste niveau med et efterskoleophold. Team Viborg har licens som eliteklub, og klubben spiller på højeste niveau i DBU's U18DM og i Mesterrækken. Klubben er kendt for dens talentudvikling og elitemiljø samt for gennem de seneste år at have udviklet en række af ungdomslandsholdspillere.

C-træneruddannelse og fysioterapeut

Udover fodboldtræning vil der være timer med teori, skadesforebyggelse, fodboldkultur mm. Der vil evt. også blive arrangeret fodboldture til Parken, Hamborg eller lignende.

Der vil ligeledes blive tilbudt – for de elever, der måtte ønske dette – en større træneruddannelse C1 + C2; så eleverne efterfølgende kan fungere som trænere hjemme i klubberne og i øvrigt også i UEFA's medlemslande.

For at optimere opholdet på Hald Eges sportsgrene har vi tilknyttet fysioterapeut **Line Ø. Larsen** i forbindelse med vores træning. Det gør, at skadede spillere får et optimalt genoptræningsforløb og tilses ugentligt, og at mange småskader tages i opløbet. Langtidsskadede spillere får en køreplan og en tidshorizont at arbejde ud fra. Undervejs, og inden de genoptager deres aktivitet, gennemgår de flere fysiske test, så vi sikrer en god start.

Håndbold

Bliv skarp til håndbold på HEE

Håndboldlinjen på Hald Ege Efterskole er for dig, der klar til et år med masser af håndbold og stor lyst til god, intens træning. I klubdelen samarbejder vi med Viborg HK og SIK på pigesiden og på drengesiden sammen Viborg FH

På håndboldlinjen bliver du trænet på allerhøjeste niveau af efterskolens dedikerede og dygtige håndboldundervisere med erfaringer fra øverste hylde.

Trænerteam

Piger

Lars Hansen
Mads Bendiksen
Ida Marie Dahl
Thilde Frandsen
Ole Bitsch

Dreng

AG Nørgaard
Mads Brandt
Rasmus Wilbek

Du vil modtage håndboldundervisning i 8 lektioner om ugen. Du kommer til at leve et liv som semi-proff. håndboldspiller, og samtidig får du de dejlige oplevelser, som fællesskabet på en efterskole kan give.

På efterskolen trænes dine individuelle kompetencer, og på klubdelen, er der er fokus på at træne som hold. Vi tager udgangspunkt i samtaler med dig og analyser af dit spil, hvorefter vi sætter mål op for dig, som vi i fællesskab arbejder hen imod.

Du har mulighed for at blive matchet på netop dit niveau ved at spille klubhåndbold i Viborg HK. Træningen tilrettelægges sådan, at du både kan passe din håndboldtræning og få fuldt udbytte af dit efterskoleophold og din skolegang.

Vi ser derfor dit ophold her som starten på en proces, hvor du forsøger at drive dit håndboldspil så langt som muligt med det potentiale, du har.

Undervisningen på håndboldlinjen sker gennem fysisk træning, individuelle samtaler, mental træning og masser af individuel teknisk træning med video.

Det at kunne træne meget kræver en god fysik og det skal du arbejde med.

Turneringer

Vi deltager i en træningsturnering med andre efterskoler og også Skoleliga. Derudover deltager vi ved ØM og DM for efterskoler. I 2012 var pigerne så heldige at vinde DM.

Fysioterapi

Træning på højt og intensivt niveau kræver en god fysik. Derfor har du mulighed for at komme til fysioterapeut. Det gør, at mange småskader kan tages i opløbet, og at skadede spillere får et optimalt genoptræningsforløb. Undervejs, og inden du genoptager din aktivitet, gennemgår du flere fysiske tests, så vi sikrer en god start. Skolens fysioterapeut er Line Ø. Larsen.

Faciliteter

Udover vores egen hal har vi et fitnesslokale, der har det hele. Vi træner herudover i Viborg Stadionhal og nybyggede Hald Ege Idrætscenter, begge steder er der også gode fitnesslokaler. Derudover råder vi over egen Beach-bane, der flittigt bruges om sommeren. Altså er der rig mulighed for masser af selvtræning.

Mountainbike

Med Michael Rasmussen til Gardasøen

Tidligere verdensmester i Mountainbike og Bjergkongen fra Tour de France Michael Rasmussen bliver din lærer på denne linje.

Målet er, at du dygtiggør dig optimalt indenfor sporten og udvikle dine tekniske færdigheder.

I efteråret tager vi en uge til Gardasøen for at cykle i et helt andet terræn og klima.

Perfekt terræn lige uden for døren

Alle er velkomne, og du behøver således ikke at være mountainbikerytter på højt niveau ved start. Men med et perfekt terræn lige uden for døren i Hald Ege og Dolle-rup Bakker, har vi meget store forventninger til det udbytte, du får ved at træne intenst og målrettet.

Ligeledes forventer vi, at du møder op med stort engagement og et drive for at dygtiggøre dig.

Undervisningen vil tage individuelt udgangspunkt i netop dine ambitioner og planer indenfor sporten.

Udover det helt fantastiske terræn i nærområdet, vil vi på linjen bestræbe os på at komme meget rundt i landet og deltage i forskellige relevante løb.

Vi forventer, at du selv medbringer din egen MTB. Vi skal nok betale de småudgifter til den, som måtte opstå i løbet af året til reparationer mm.

Undervejs vil du desuden lære at blive en bedre cykelmekaniker og få udstyrskendskab – en ikke helt uvæsentlig del af sporten.

Trænersteam

- Michael Rasmussen
- Chris Mads Rasmussen

Next Level

Er du vild med eventyr og klar til at udfordre dig selv?

På Next Level-linjen vil du få afprøvet dine grænser inden for Outdoor-aktiviteter. Du skal udfordre dig selv på udholdenhed, viljestyrke og puls, og du kommer rigtigt til at mærke adrenalinen pumpe i kroppen.

Sammen med de andre på linjen skal I igennem 8 forskellige udfordringer til lands, til vands og i luften. Du vil blive trukket hen til steder, du ikke kan komme på egen hånd, men erfare, at det er lige der og i et stærkt fællesskab med de andre, at du rykker, udvikler dig og oplever de vildeste ting.

Og at du er afhængig af de andre på holdet. Og at de er afhængige af dig!

I kommer sammen til at møde udfordringer og udvikle skills indenfor mindst disse 8 områder.

- Vinterfjeld på ski, snehule overnatning og is-klatrung
- Dykning (Open Water dykker-certifikat)
- Adventure Races & 24 timers Challenge
- Kano
- Open Water-aktiviteter
- Klatring
- Trekking
- Canyoneering og bjergvandring i 2200 mtr. Højde ved Gardersøen.

Next Level Adventure er en linje, der er båret af lyst og viljen til at mestre nye udfordringer.

Vi kommer til at overnatte meget i det fri og transporterer altid selv vores grej.

Alle er velkomne; du skal blot have stor lyst til - og mod på disse ret vilde men jo megafede aktiviteter. Du skal have lyst til at udfordre dig selv og give den gas i et stærkt, forpligtende fællesskab.

Underviser

- Thue Friis Toustrup + Nicoline Vibholm Jensen

Obligatoriske boglige fag for 9. klasse og 10. klasse

HEE tilbyder en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Som elev i 9. klasse på efterskolen er følgende fag obligatoriske: **Dansk, matematik, engelsk, tysk (kan fravælges i lighed med folkeskole), naturfag (fysik, geografi, biologi), kulturfag (samfundsfag, historie og kristendom) samt idræt.**

Som elev i 10. klasse er følgende fag obligatoriske: **Dansk, matematik og engelsk.** Herudover kan 10.klasses elever vælge **tysk og fysik.**

Fælles for alle de nævnte fag er, at der er tale om **prøvefag**, der afsluttes med folkeskolens prøver – enten FSA- eller FS10-prøven. **Slutmålene for disse fag følger på HEE folkeskolens slutmål**, hvorfor indhold og mål for alle fag tillige med tekststopgivelseskrav, ”pensum”, regler og retningslinjer for prøver og censorvirksomhed følger folkeskolens bekendtgørelser.

Dette er gjort for, at man på ingen måder efter et efterskoleophold på Hald Ege skal stilles ringere, hvad angår **formelle krav til f.eks. gymnasiale uddannelser** o.l. Her står vi mål med folkeskolen. Hvad angår standpunkts- og prøvekarakterer henviser vi til Undervisningsministeriets hjemmeside.

Ugentlige lektioner for de obligatoriske fag i både 9. og 10. klasse:

Dansk/ 9.+10.: 6	Matematik/ 9.+10.: 4
Engelsk/ 9.+10.: 4	Tysk/ 9.+10.: 4
Naturfag/ 9.: 4	Fysik/10.: 2
Kulturfag/ 9.: 3	Idræt/ 9.: 2/ temauger

Herudover konverteres enkelte dage om til fagdage – f.eks. op til FSA og FS10-prøverne.

Endvidere undervises eleverne i følgende fag på skolen – opgjort i lektioner:

Samlinger/Standertime: 1,5-2
Dannelsestid/ 9.+10.: 1
Humanitært Iværksætteri/ 9.+10.: 2
U-timer/ 9.: 2
Tysk & fysik: 2
Valgfag for 10. klasse: 2

9. klasse på HEE

Vi ønsker at skabe et unikt 9. klassestilbud, hvor vi får sat efterskolens helt særlige muligheder i spil med henblik på at støtte og udfordre de unge optimalt med fokus på faglig og personlig udvikling samt Life Skills.

Vi vil støtte og udfordre eleverne, så de bliver stærkere både fagligt og personligt; og vi vil arbejde med den enkelte livsfærdigheder - lige fra praktiske gøremål i hverdagen til at opnå nye indsigter omkring sig selv, andre mennesker og den verden, vi lever i.

Eller sagt på en anden måde: Vi giver eleven 'en hånd i ryggen' og sætter skub i udviklingen.

Vi tilbyder:

- En struktureret hverdag
- Tæt samarbejde mellem fag- og familielærere
- Fokus på forældresamarbejdet

10. klasse på HEE

For at opnå de bedst mulige resultater og skabe undervisning, der giver mening for eleverne, tager vi udgangspunkt i elevernes ønsker for en kommende ungdomsuddannelse.

Vi arbejder med et fleksibelt undervisningsmiljø, hvor der løbende vil blive lavet nye hold/klasser svarende til elevens interesser og kompetencer eller i forhold til planlagte temaer og workshops i undervisningen.

På Hald Ege Efterskole tilbyder vi prøvefrie 10. klasser:

Højskole 10.

Projektledelse og iværksætteri. Og en hel masse andet.

Udover din sportslinje, skal du jo have en 9. eller 10. klasse. På Hald Ege kan du gå i en almindelig 10.klasse med prøver og pensum som i folkeskolen. Men vil du hellere

- få en miniuddannelse i **projektledelse**;
- blive klogere på, hvordan **verden er skruet sammen**;
- udvikle Lifeskills som **kreativitet, åbenhed og livsduelighed**;
- lære om hvordan man kan tage et **ansvar** for sig selv, verden og fremtiden og
- vide mere om Afrika samt **forlænge Sierra Leone-turen**,

så er vores prøvefri, alternative 10. klasse lige noget for dig. Der er tale om en slags ”højskole” – blot relateret til unge på 16 – 17 år og tænkt ind i en efterskolehverdag på Hald Ege.

Du har jo stadig din linje men vil i stedet for alm. skolefag møde fag, temaer og aktiviteter som:

Humanitært iværksætteri

Hvordan skaber man noget nyt, der skaber værdi for andre? Du lærer at ideudvikle, pitche og bruge din fantasi til noget brugbart og meningsfuldt.

Film, kunst og bøger

Du vil se og opleve forskellige former for kunst inden for b.la. litteratur, film, musik og malerkunst. Du skal selv

undervejs skrive, male og/eller lave små film for at udvide forståelsen for, hvorledes det kunstneriske sprog afkodes og fortolkes. Afrikansk kunst, litteratur, dans mm. vil selvfølgelig indgå men ikke kun.

FN's verdensmål

Der undervises i FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling. Vi arbejder med facts og tegn på, om det går "den rigtige vej". I grupper vælger I selv et mål og et bud på, hvordan det kan nås. Dine skills fra Humanitært Iværksætteri kommer i spil her.

Projektledelse

Hvordan leder man et projekt? Hvordan kan man overskue og strukturere det? Du vil få lyst til og tro på, at du kan stå i spidsen for et projekt, der giver mening. Vi prøver forskellige former for ledelse af, og du finder din ledelsesstil og -rolle. Hvad virker? Hvordan og hvorfor virker det? Osv.

Ildræt, teambuilding og bevægelse

Fordi det er fedt og sjovt. Vi skal lave forskellige idrætslige aktiviteter, der næsten alle har fællesskabet som mål, men som også kan bruges som teambuilding, icebreakers, tryghed, fællesskab, alternative sportsgrene, lege eller blot det at få sig bevæget og have det sjovt sammen.

Og lige et par ting, du skal være klar over

De almindelige skolefag får du jo så ikke, men nogle af dem vil indgå i de nye fag. Først og fremmest dansk, engelsk og samfundsfag og historie. Men på nye og mere kreative måder.

Du skal ikke til prøve og får ikke karakterer. Men vi evaluerer løbende, og året afsluttes med din egen Svendeprobe i Humanitært Iværksætteri/Projektledelse – en større opgave, der indgår i den samlede udtalelse du får fra højskoleklasse.

Når man vælger højskole-10ende, mister man formelt set pt. sit **retskrav** i forhold til sin kommende ungdomsuddannelse. Det betyder, at du måske skal til en optagelsesprøve på det gymnasium, du evt. ønsker at gå på. Sådan er det i år. I praksis er det dog vores erfaring, at det ikke vil forringe dine muligheder for at blive optaget på den ungdomsuddannelse, du ønsker at gå på.

Sagt på dansk: **Du skal nok komme ind, men vejen dertil kan i værste fald være en optagelsesprøve.**

Undervisere er i år Cassidy Gempler, Erik Rasmussen, Mike Dodd og Erik Junker med flere.

Derudover vil der være **gæstelærere** involveret samt forløb og **ture** ud af huset. Hold fast, hvor vi glæder os og håber, det bliver spændende, meningsfuldt og også sjovt. Vi vil hinanden noget!

Sports 10.

Sports 10. er et tilbud for dig, der er interesseret i at udvikle dig gennem arbejdet med sport generelt, men også lige netop i arbejdet med din sportsgren.

Du vil i Sport 10. få følgende undervisning:

- Filosofi, kultur og historie
- Træneruddannelse/instruktøruddannelse
- Politik og medier
- Psykologi og identitet
- Analyse og præstation
- Krop, kost og fysiologi
- Sport og fællesskab
- Marketing

Alle feltområder tager udgangspunkt i sport og du vil i feltområderne arbejde med flere forskellige sportsgrene, dans, fodbold, håndbold, cykling, svømning, triatlon osv.

Sports 10 er for dig, som er interesseret i at:

- Forstå sportens betydning for udviklingen af den verden og det samfund vi lever i
- Komme med i laboratoriet og arbejde med præstationsfremmende træningsmetoder i netop din sport og analysere på dig selv og nogle af verdens bedste sportsudøvere
- Undersøge hvordan sporten bruges som en politisk scene og hvilken betydning og magt medier har

- Undersøge og arbejde med hvordan psykologi spiller en væsentlig rolle
- Få en træner/instruktøruddannelse som du senere kan bruge til at træne andre i din sportsgren
- Deltage i et samarbejde med sportsklubber om at udvikle og fremme sporten i samfundet
- Have medbestemmelse ift. den kost du får på efterskolen
- Udvikle dig selv og andre
- Komme på studietur til København eller lignende.

Træner-/ instruktøruddannelse

Du får en træner/instruktøruddannelse, så du er i stand til at træne andre i din sportsgren.

Du vil få et officielt bevis på din træner/instruktøruddannelse som du efterfølgende kan bruge i klubregi.

Studieture

Vi skal ud i den virkelige verden og opleve og arbejde med sporten.

Vi vil tage på studietur til København, Hamborg eller lignende hvor vi vil undersøge, opleve og arbejde med sporten.

Samlinger

Timerne har livsoplysningen som mål. Gennem eksempler fra litteratur, filosofi, kunst, historie men også fra lærere og forstanders eget liv – f.eks. rejseoplevelser osv. - gives der eksempler til refleksion på levet liv og de dilemmaer og aspekter ved livet, som rummer universelle og almenmenneskelige problemstillinger. Timerne har med selve det at være menneske at gøre.

Vi vil gerne danne eleverne til livsduelige mennesker, der er i stand til at finde frem til et holdbart livsgrundlag. Værdigrundlaget: "Eleverne skal have selvtillid forstået som en fuldstændig tro på, at livet er værd at binde an med og en tillid til at turde vælge i livet.

De skal udvikle holdninger og lære at tage vare på sig selv og andre.

Et rigt liv handler ikke bare om penge men i lige så høj grad om livsmod, livsindhold, samvær, forbundethed med andre og om menneskelige kvaliteter".

Det er visionen at ovennævnte refleksioner også kommer i spil i disse timer.

Dannelses timer

Der tages udgangspunkt i elevernes hverdag på efterskolen her og nu men også i livet i det hele taget, og der sikres processer, der fastholder eleverne i et demokratisk engagement.

Timerne er undervisning i dannelse og værdier, og følgende emner kan tages op:

- Hvad vil det sige at være en god kammerat?

- Hvem er jeg?
- Hvad betyder solidaritet? - Hvad er demokrati?
- Hvad er et godt liv? - Hvad er lykke
- Hvad er selvtillid og respekt?

Samt aktuelle cases fra efterskolelivet og planlægning af f-grp. arrangementer ...

Eleverne skal opleve demokratiske spilleregler – gerne deres begrænsninger – men først og fremmest **reel indflydelse** på skolens hverdag, således at der udvikles en grundlæggende tro på og en stor lyst til, at ting, hvis man ønsker det, kan forandres.

Humanitært Iværksætteri

Ideen med faget er

- at eleverne bliver optagede af og lærer forskellige **metoder** inden for innovation/ iværksætteri/ entreprenørskab, som gør dem i stand til selv **at skabe nye og anderledes tiltag, der skaber værdi for andre – gør en forskel og som samtidig er en løsning el. svar på nogle af de globale problemer og udfordringer**, de ligeledes gennem faget får grundig viden om. Der skal arbejdes systematisk med innovationsdelen – herunder projektledelse og også en reel vurdering af ideens bæredygtighed belyst ud fra sociale, økonomiske og miljømæssige sammenhænge.
- at de oplever, at man ved at bruge sin energi og fantasi rent faktisk kan **bidrage til en bedre verden**, men at det omvendt ikke bare lige sådan er noget man gør, men at det kræver - for at projektet lykkes -

at man **gør sig umage, er ambitiøs med sine projekter og rent faktisk tilegner sig viden** om det felt, man arbejder i. Samfundsfag og historie samt evt. kristendom er naturlige fag at inddrage, men flere – alle – fag kan inddrages i tværfaglige forløb.

- at eleverne trænes i at **tænke stort og bevare deres skabertrang**. At de optrænes i at kunne se sammenhænge, skabe overblik og syntese for derefter at designe eller lege med forbedrende løsninger og prototyper, der igen kan sættes sammen på 100 måder.
- at eleverne skal lave et innovativt projekt – en slags **innovativ og humanitær svendeproeve**, der fremlægges og bedømmes med en udtalelse – gerne en ekstern vurdering af projekts bæredygtighed. Nysgerrigheden og det proaktive bør vægtes højt.

NB: Innovation sker ikke i en osteklokke. Lokale virksomheder, NGO'er, foreningsliv, skoler, ungdomsuddannelser inddrages – både som sparring, carepraktikpladser, i idegenereringsfasen men også helt konkret i det endelige produkt. Dette er helt centralt. Samarbejdspartnere skal også sikre, at det hele bliver virkelighedsnært.

Fællesskaber – værdien af dette, dialogen og det at ville hinanden noget - vil helt klart indgå i de forskellige projekter og svar.

Der lægges **vægt på det opfindsomme**. Eleverne skal bruge deres fantasi, hitte på og skabe nye tiltag. Undervisning i **kunst** – herunder at blive præsenteret for måske umiddelbart fremmede udtryksformer - er vigtigt for at udvikle sit innovative talent.

Inspiration bliver væsentligt. Eleverne skal præsenteres for forskellige vilde eksempler på innovative projekter, der har skabt værdi for andre og "gjort verden til et bedre sted".

Faget er en væsentlig del af skolens DNA – og brandes derfor også som et sådant. Faget er et synligt og konkret udtryk for vores **værdigrundlag** og flugter ligeledes fint med den **Ghana-tur**, alle elever skal på hvert år. Det vil være naturligt, at en del af fagets projekter omhandler Ghana.

Valgfag i 10. klasse

Ud over grenene og de obligatoriske, boglige fag tilbyder skolen en række valgfag for alle 10. klasser, der skifter lidt fra år til år, og som ligger som et tilbud om formiddagen.

Visionerne for valgfagene er således at eleverne skal:

- stifte bekendtskab med valgfagernes indhold og emner.
- opnå kompetencer, der gør dem i stand fremover at arbejde videre med faget – f.eks. på hobbyniveau og opleve muligheder/perspektiver for faget som eleven ikke var bekendt med ved kursusstart.
- vedblive med at have lyst til faget og til at lære mere
- udvikle sig individuelt/ evt. finde sin force, sit individuelle udtryk o.l.
- blive klogere på faget bevarer engagementet – fortsat synes, det er sjovt.

Målet med valgfagene har således mere klangbund i lyst, engagement og oplevelser, der skal give eleverne lyst til at lære mere og er således knap så ambitiøse sammenlignet med grenene qua deres langt større omfang og flere resurser.

De udbudte valgfag varierer for år til år men kan f.eks. være:

Paintball, 'Mad på SU-budget', Yoga, Sportspsykologi, Virksomhedsbesøg med flere....

Udbuddet af valgfag tager afsæt i elevernes ønsker og varierer derfor selvsagt fra år til år.

Obligatoriske aktiviteter

Der vil i løbet af et skoleår vil der være flere obligatoriske aktiviteter, og det kan være alt fra foredrag til fælles dans eller aktiviteter planlagt af f-grupperne. Emnerne kan variere meget, er en del af livsoplysningen og/eller den folkelige oplysning og har desuden udgangspunkt i vores dannelsesprojekt.

Skolevejledning

På skolen er der ligeledes 2 skolevejledere, der varetager uddannelses-, erhvervs- og skolevejledningen – dels i form af det praktisk – f.eks. udarbejdelse af handleplaner, tilmelding til ungdomsuddannelser, hjælp til informationssøgning mm.

Det er først og fremmest via samtaler med alle elever og en tæt kontakt til fag- og familielærere, skolevejledningens mål at støtte og hjælpe hver enkel elev i valg af fremtidigt uddannelses- og jobvalg, således at dette valg er taget på det bedst mulige kvalificeret grundlag og således, at risici for senere frafald på f.eks. en ungdomsuddannelse reduceres.

At få eleverne til at reflektere over deres fremtidige arbejdsliv er ligeledes et mål for skolens skolevejledning. Skolens slogan er jo som bekendt: "Vi bygger bro til fremtiden".

Det er vigtigt for vores skole, at et efterskoleår ikke bliver en osteklokke i livet, hvor man for en stund "glemmer" fremtidens valg af job mm., men at virkeligheden – også den, der kommer – rækker ind i skoleåret.

Undervisningen

- ud over det almindelige skema

Her følger nu en beskrivelse af skolens anderledes uger – placeringen af de anderledes dage kan ses på skolens årsplan, som findes på skolen hjemmeside.

Introdage

Den først uge i skoleåret, som har til formål at give de nye elever en fortrolighed med efterskoleformen, de andre elever og medarbejderne på skolen.

Ugen er en blanding af teambuildings-opgaver, linjefagsundervisning, introduktion til 'skik & brug' på HEE.

Bliveweekender

I løbet af skoleåret vil der være 4 weekender, hvor eleverne skal blive på skolen.

Der vil i weekenden være planlagt anderledes undervisning f.eks. med linjefagene, Efterskolernes Dag, et humanitært iværksætterprojekt, alternativ idræt o.l.

Performance-uge

Uge 48 er skolens teater-/performance-uge. Målet med teaterugen er, at eleverne gennem en planlagt, fremadskridende og målrettet proces lærer at tilegne sig og udvikle/forædle forskellige relevante kompetencer og færdigheder, der erkendes som nødvendige for at nå et fælles mål og resultat – nemlig opførelsen af et teaterstykke.

Der arbejdes i forskellige værksteder: Kulisser, musik, teater, dans, scene, mad, presse osv. Eleverne skal erkende alle disse dele som lige vigtige og opleve vigtigheden af ansvar, engagement og dygtighed i et forpligtende arbejdsfælleskab, og at det er sammen med andre, man virkelig rykker.

Herudover skal eleverne stifte bekendtskab med teateret som genre og udtryksform samt den mangfoldighed af arbejdsopgaver, der følger med, når et større arrangement skal etableres.

Således ses teater-/performance-ugen som en del af skolens hovedsigte omkring folkelig oplysning.

Brobygning

For 10. kl. og er den lovpligtige brobygning, der skal tilbydes i 10. klasse, og som koordineres af UU-centeret i Viborg.

Målet med ugen er **afklaring** omkring fremtidig uddannelse – tegnene på at det lykkes, er et fremtidigt fald af frafald på ungdomsuddannelserne. Der evalueres løbende med eleverne i løbet af ugen.

Som en del af afklaringsprocessen kan eleven, hvis man ønsker det og ifgl. aftale med forældre, komme en

uge i praktik i en relevant virksomhed. Pladsen tildeles af skolevejlederne, og eleven skal bo på skolen i perioden.

OSO-opgave

Den obligatoriske, selvvalgte opgave, der knytter an til elevernes fremtidige uddannelses- og jobvalg. Ugen er placeret i samme uge som brobygningen for at give eleverne et større perspektiv på deres kommende uddannelsesvalg, og den er ligeledes en vigtig del af vores skolevejledning,

Mål med opgaven samt de formelle krav følger **folkeskolens mål og krav**.

Linjefagsdage

I starten af april måned holder vi nogle linjefagsdage, hvor eleverne på deres individuelle linjefag har mulighed for at fordybe sig og udforske faget på nye måder.

Prøveperiode

I prøveperioden på efterskolen veksler vi dagene med prøveforberedelse, linjefag, fællestæning, fælles aktiviteter/samvær samt rengøring.

Formålet med prøveforberedelsen er at understøtte elevens læring og medvirke til, at eleverne forberedes bedst muligt til de kommende prøver.

Det betyder, at eleverne undervises med relevante faglige oplæg ift. årsplaner og i repetition af pensum, udarbejdelse af synopsis samt undervises i at gå til prøve.

Undervisning varetages af skolens lærere, og vi tilstræber at have så mange som mulige fag repræsenteret.

Alle dage i perioden starter med en samling, hvor der vil være et oplæg fra lærere, og herefter følger linjefagsundervisning, fælles træning eller rengøring.

Efter formiddagspausen mødes alle igen til en samling omkring prøveforberedelsen, hvor der kan være et oplæg, og der træffes aftaler om en fordeling af fag og lokaler.

Prøveforberedelsen forsætter frem til middagspausen og genoptages efter pausen til ud på eftermiddagen.

Det obligatorisk for alle elever at deltage i undervisningen/samværet under de mundtlige prøver, medmindre en elev går til prøve, så har han/hun fri til at gøre dette på den pågældende dag.

Afslutningstur

I den sidste uge tager skolen på afslutningstur til Remmerstrandlejren med 2 overnatninger. Der undervises i forskellige friluftslivs- og sportsaktiviteter.

Udlandstur -

Dannelsesrejse til Afrika

En udenlandstur på en efterskole er en dannelsesrejse, der skal give dig et helt nyt perspektiv på dit eget liv. Derudover vil vi – i alt, hvad vi laver – gerne trække eleverne hen til steder, de ikke kan komme på egen hånd, og som gør dem til større – måske endda bedre – mennesker.

Derfor synes vi, at Ghana er godt valg til en efterskole-tur. Ghana et trygt land at rejse i: Afrika for begyndere – men samtidig også et meget autentisk Afrika; specielt i den nordlige del af landet, som vi også gæster.

Der skal f.eks. besøges ungdomsklubber, nationalparker, et fort på den gamle "slavekyst", et fodboldakademi mm. Turen arrangeres i tæt samarbejde med danske og lokale NGO'er.

Inden vi kommer dertil, har vi arbejdet med Ghana i mange fag i flere forløb, således at vi er ordentligt klædt på til mødet med en hel anden kultur.

Landet og verdensdelen indgår således i fagene dansk, engelsk, kulturfag, naturfag samt Humanitært Iværksætter mm.

Afrika-turen er for alle.

Udgifterne er i det væsentlige indeholdt i skolepengene. Dog må man påregne merudgifter til vaccinationer, visa, donationer og mulighed for sponsorater på i alt ca. 2000 kr.

Samværet

– den pædagogiske virksomhed i forbindelse med kostskoleformen

Ovenfor er skolens pædagogiske linje beskrevet. Den føres igennem i undervisningen men i endnu tydeligere grad i efterskolens andet rum – nemlig i det samvær, der er nerven i hele efterskolens hverdag.

I dette det kontraktfæstede rum (jf. Ambrosius) er vi dels undervisere i skolens værdigrundlag men også voksne, der fungerer som elevernes "forældre" og de rollemodeller, eleverne gør brug af i den proces og det projekt, der er en den væsentligste del af efterskolelivet, når vægten lægges på kostskoleformen: **Samværet, der danner eleven i overgangen mellem barn og voksen.**

Det er denne dannelsesopgave, Hald Ege tager på sig, når vi skaber rammer/ritualer og vaner for en hverdag på en efterskole.

Rammerne har til opgave at reducere kompleksitet for eleverne, være **tryghedsskabende** for derigennem at frigive energi til undervisning, aktiv deltagelse i efterskolens mange aktivitetstilbud og sidst men ikke mindst skabelse af hver elevs identitet. *Der er jo netop i den aldersgruppe, vi har på efterskolen, at de unge skal finde sig selv – skabe sig selv, som de voksne, de en gang bliver.*

Eleverne skal opleve, at vi vil dem noget og møder dem i øjenhøjde i store dele af en efterskolehverdag – at vi har betydning for hinanden, og at vi holder noget af hinandens liv i vores hænder, fordi vi er sammen hele tiden. Og at der til dette samvær hører en etisk fordring (Løgstrup), om forpligtende at tage vare på det og hinanden. **Og være sig sin betydning for andre bevist.**

Med afsæt i dette beskrives der nu en række samværs måder og –vaner, som er grundtonen for en hverdag på Hald Ege:

Dagens start - morgenmad

Alle skal møde til morgenmad mellem 7.30 – 7.45, der bliver sagt 'Godmorgen' og eleverne bliver krydset af. Det sker selvfølgelig for at kontrollere, at alle er mødt. Men i højere grad er det også for at lære eleverne, at man selvfølgelig står op, når en ny dag starter; **at man bliver set – alle siger godmorgen – og at det er betydnings- og meningsfuldt, at man er til stede som en del af fællesskabet.**

Middagsmaden

Alle møder op og har faste pladser, som vi eller elevrådet har bestemt. Hvis det er rigtigt, at flere og flere måltider i danske hjem bliver indtaget foran TV'et på de unges værelser, vil vi gerne være modkultur. Måltiderne skal bære præg af respekt omkring maden og dem, der har lavet den. Almindelige bordskikvaner fastholdes, således at selve **bordfællesskabet** omkring middagsmaden er skolens omdrejningspunkt midt på dagen. Der er mindst 3 lærere på - og ofte spiser flere lærere med.

Aftenerne & tilsyn

På skolen er der en voksen til stede **døgnet rundt hvert minut.**

Lærerne fører tilsyn – dvs. er sammen med eleverne. Om aftenen er der 3 lærere på vagt, hvoraf den ene for sætter som nattevagt.

To af vagterne anden gennemfører aktiviteter med bred appel; og den tredje varetager 'opsøgende omsorg' på fælles områder og gange.

Herudover motiveres eleverne til at bruge lokalerne, iværksætte "klubber", være aktive på skolens fodboldbane eller i hallen.

I det hele taget skal eleverne hjælpes til gode fritidsaktiviteter, som vi gerne vil være fødselshjælpere på.

Vi tilstræber, at det er **lyst og engagement** til at være sammen samt sjove og gode aftenaktiviteter, der tiltrækker eleverne. Det er vigtigt, at de lærer at kende forskellen på undervisning, som de skal komme til og aftenaktiviteter, skønt disse sagtens kan have og ofte har elementer af læring i sig, som de meget gerne må komme til.

Stille-/lektietimen

Hver dag fra kl. 17 til 18 er der stilletime. Det betyder, at alle elever skal være på deres værelser i dette tidsrum eller gå i et klasselokale (eller på Nytorv), hvor en af vagterne vil være behjælpelig med lektierne.

Målet med stillestunden er at hjælpe eleverne til i hvert fald i en time om dagen **at have ro til sig selv og værelseskammeraterne samt at give dem en oplagt mulighed for at lave lektier**, som det jo erfaringsvis kan være vanskeligt at finde plads og ro til på en efterskole.

Sengetid/nattero

Kl. 22.00 skal eleverne være på vej i seng. Vagtlærere siger godnat til alle, og der skal være ro på værelset - og på skolen.

På den måde ønsker vi, at hjælpe eleverne til **8 timers søvn**, som er helt nødvendig, hvis vores både vores krav om at være aktivt til stede, undervisningen, ja hele efterskoleprojektet skal lykkes.

Rengøring

Hver fredag gør eleverne rent på deres værelser. I løbet af året vil eleverne få en række rengøringstjanser.

Herudover har hver elev et ude- og indendørsområde,

hvis rengøring, de er ansvarlige for.

Ydermere kan der op til ferier og helligdage være udvidet rengøring, hvor eleverne gør sig ekstra umage på deres rengøringsområder og værelser.

Alt dette har til mål **at lære eleverne, at de er en del af et forpligtende fællesskab, hvor vi sammen hjælper hinanden med at gøre rent, så her er rart at være – både på egne og fælles områder.**

Der bliver ikke gjort rent af sig selv, men hvis man hjælper hinanden, er det en overskuelig opgave.

Herudover undervises eleverne i rengøring – dels i begyndelsen af skoleåret, men også undervejs af de rengøringslærere, så de får lært, hvordan man gør ordentlig rent – jf. vores tanke om, at eleverne jo er i **lære som voksne.**

Køkken

Ligeledes har man en køkkentjans i en periode. Her er målet, at man bliver ansvarlig for den daglige kost og madens frembringelse, samt at man lærer at tage del i, være en del af og få indblik i de processer og mangearbejdsopgaver, der følger med den opgave, det er at skulle lave mad i et storkøkken 3 – 4 gange om dagen til over 200 personer.

Weekends

Hør føres ånden fra aftenerne videre. Eleverne har fri, og vi vil meget gerne have, at de bliver på efterskolen, når der er weekend, hvorfor vi her har lidt løsere rammer mht. sengetid mm.

Det er dog stadig vigtigt, at eleverne motiveres til en aktivitet sammen med kammeraterne, så **oplevelsen af fællesskabet og sammenholdet** står centralt i elevernes opfattelse af en efterskoleweekend.

Fester

I løbet af året planlægger vi – sammen med elevrådet – en række fester på efterskolen, f.eks. intro-, jule-, galla- og afslutningsfesten.

Målet med disse fester er fortrinsvis **at lære eleverne, hvordan man fester ordentligt** med invitationer, velkomst, gode bordmanerer, -pynt og evt. -kort, overraskelser, sange og underholdning. Altså i det hele taget at lære dem, at der til en god fest hører med, at man har **gjort sig umage.**

Og at man faktisk kan have det rigtigt skægt til en fest uden alkohol.

En afsluttende kommentar

Skolens indholdsplaner er hermed i grove træk beskrevet. Skulle du mangle noget, er du velkommen til at kontakte os for at høre nærmere.

Vi forbeholder os altid ret til at rette i ovenstående, da det i vores pædagogiske virke og i vores bestræbelser på hver dag at lave en god efterskole er altafgørende, at indholdsplaner og pædagogisk praksis er dynamiske størrelser, der altid kan tåle at blive drøftet og vejlet; og

af og til ændret, da både de unge, tiderne, skolen (og os selv) jo heldigvis forandrer sig og os.

Der findes ingen endelige løsninger eller måder at drive verdens bedste efterskole på, og i arbejdet med unge mennesker er det vist kun lydhørheden - med klangbund i vores værdigrundlag - der kan være varig og vare evig.

På alle medarbejderes og bestyrelsens vegne

Erik Junker
Forstander
Hald Ege Efterskole

Hald Ege Efterskole